

עין משפט
גזר מצוה

ג א מיי פביד מהל' כלס
ה'י ז ופי"ו מהל' גזילה
הכלה ג טוש"ע ח"מ ס'י
שטח בהג"ה:

גא ב מיי פיט' מהל'
גניבה הל' א סמג

לארין קנז:
גב ג מיי שס פ"א הל' טז
סמג עשין ע"א טוח"מ

גג ד מיי שס פ"ב הל' ו
ס'י שג:

סמג שס:
גד ה מיי פ"ו מהל'

ערכין הל' כא סמג

עשין קנז:

גה ו מיי שס הלכה כד

סמג שס טוש"ע ח"מ

ס'י שגז ספ"י ו טוש"ע

י"ד ס'י רמז ספ"ף ז:

גז ז מיי פיט' מהל'

מעשר שני הלכה ז

ועי"ש בכי"מ:

גז ח מיי פי"ב מהל'

גניבה הל' טו:

גיליון הש"ס
גכ‏ ודלמא דשבעיניה
דאייאש‏ ע"י לקמן דף קוד
ע"ה חוס' ד"ה רכה אומר:

מובסר רש"י
גבג והקדיש ואחר
גב טבח משלם
גבג תשלומי כפל. דכשנגסה
גבג חולין הולא, ואינו
גבג משלם תשלומי ארבעה
גבג וחמשה. דכי טבח ומכר
גבג הקדש הולא, ואין שלומי
גבג ארבעה ומשה טוגין
גבג בהקדש. כדליפתין כההב
גבג (מז) (גיטין מז). **צא** תן
גב תן לו קרן וכפל
(לקמן קנז).

סח:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

מה מביחה לאַלתר אף מבירה לאַלתר. וא"ת והא ממנ לאלתר
קודם ידיעת צעלים אי אפשר להיות דומיא דטביחה דה"ל
יאוש שלא מדעת וקיימא לן כצ"י דלא הוי יאוש וי"ל דטביחה
נמי אין דרך לטעות לאלתר עד שיצוא לציטו וצתוך כך מסתמא
יודעין הצעלים:

גניבה בנפש תוביח. וא"ת גניבה
בנפש שאני דלא איתקש
לטביחה וי"ל דהכא נמי לא איתקש
לטביחה אלא בלא היקדשא יליף לה
מטביחה ולהכי קאמר ר' יוחנן
דאדרבה אית לן למילף מכירה
ממכירה: **רבי** יוחנן סבר חיוביה
בין לפני יאוש בין לאחר יאוש. מימא
דלכאורה קי"ל כרצה דיאוש כדי קני
וקי"ל כר' יוחנן לגבי ר"ל דחיוביה אף
לאחר יאוש ואמאי חייב אחר יאוש
כיון דיאוש קני שלו הוא טובח ושלו
הוא מוכר וי"ל דאפשר דלא קי"ל לא
כרצה ולא כר' יוחנן דכמה אמוראי
נחלקו בשני אלו הדברים:

הוא דאמר בצנועין. וא"ת והא
לנועים מחללין אף אחר יאוש
דהא סתם גניבה הוי יאוש צעלים
כרבנן דר"ש^(א) א"כ קסברי לנועין
דיאוש לא קני ור"ל מודה דאין יכול
להקדיש אחר היאוש דסגר יאוש
קונה וכ"ת דהוי יאוש שלא מדעת
שאניס יודעים אס לקטו אס לאו הא
גבי תמרי דזיקא אמרי' באלו מציאות
(ב"מ ד' כג: ושם) כיון דשכיחי דנתרי
חשיב יאוש מדעת וי"ל דהכא לא
שכיח כולי האי שילקטו שריאסי מן
הצעלים ולא דמי לתמרי דזיקא וחשיב
יאוש שלא מדעת ואפי' למ"ד יאוש
שלא מדעת הוי יאוש איכא למימר
דלנועין סברי כר"ש דאמר דסתם
גניבה לא הוי יאוש צעלים וא"ת
והיכי מדמי הקדש לחילול שכמו
שיכול לחלל מה שציד חצירו כן יכול
להקדיש והלא אע"פ שאין יכול
להקדיש פירות של חצירו יכול לחלל
הקדש של חצירו כדמשמע בר"ש
האשה רבה (יבמות ד' פח). דקאמר
אי קדושת דמים משום דצידי לפדותו
ואי קדושת הגוף אי ידידיה כו' משמע
דבקדושת דמים אין חילוק בין ידידיה
לחצריה וי"ל דלא דמי דהקדש מאחר
שהוקדש יאל מרשות צעלים וכמו
שהצעלים יכולין לפדותו כמו כן אחר
אצל כרס רצעי ^(ז) הצעלים זכאסי
לאוכלה צירושלים וא"ת אכתי הרי
יכול לחלל מעשר שני של חצירו
דאמרין בפרק האיש מקדש (קדושין

דף נה: ושם) אין לוקחין בהמה טמאה עצדים וקרקעות ממעות מעשר שני ואס לקח יאכל כנגדן צירושלים ופרץ אמאי יחזור דמים למקומן ומשני כשברח אלמא מחללין מעות שציד המוכר וי"ל דהתם הוי כמו גולן דאי לא ברס הוי המקח חוזר בו והוי כמו גול ולא נתייאשו הצעלים ולכנועין דהכא אי נמי התם קנסא בעלמא וכן משמע התם מתוך הסוגיא ומיהו בפרק לולב הגזול (סוכה ד' נט. ושם) משמע שיכול אדם לחלל [דמין] פירות שביעית של חצירו שלא מדעתו דמניא אין מוסרין דמי פירות שביעית לעס הארץ יומר ממזון שלש סעודות ואס מסר אומר הרי מעות הללו מחוללין על פירות שיש לי בתוך צימי וצא ואוכלן בתורת שביעית וי"ל דאפקיניהו רבנן מרשות עס הארץ כדי שלא יהא נכסל ואוקמיניהו ברשות זה שיכול לחלל דהפקר ב"ד הפקר ומיהו קשה דבפ"ק דצבורות (דף יא. ושם ד"ה הפודה) משמע דהפודה פטר חמור של חצירו פדיונו פדוי ואפילו שלא מדעתו מדגעי ליה פדיונו פדוי לפודה או דלמא פדיונו פדוי לצעלים ואי מדעת צעלים דומה היה דפדיונו פדוי לצעלים ויש לומר דפטר חמור לא דמי לכרס רצעי דכיון דאסור בהנאה הוי כמו הקדש לענין זה שיכול כל אדם לפדותו ולא ממנ הוי כהקדש דהקדש פשיטא לן דפדיונו פדוי לפודה ובפטר חמור מסקינן דפדוי לצעלים ומיהו דבר תימא דהיכי מדמי הקדש כלל לחילול דלמה לא יוכל לחלל נטע רצעי ומעשר שני של חצירו שלא מדעתו כיון דזכות הוא לו דזכין לאדם שלא בפניו דהא דמגעי לן בצאין צין המודר (נדרים ד' לו.) התורם משלו על של חצירו כריך דעת צעלים או לאו היינו טעמא דקאמאר התם דדלמא ניחא ליה למעבד מלואה בממוניה אצל הכא וכי אין טוב להם למלקטים שיחללו אותם הצעלים ממנה שיאכלו בלא חילול [וע' חוס' קדושין ט. ד"ה מתקנין]:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

סדע שססס גניבה. מיד ממייאשין ואס מכרן גנז לאחר מיד קנה
דאיכא תרתי יאוש ושינוי רשות. וממאי שהרי אמרה תורה גנז
ומכר משלס ד' וה' והא דלמא לא אייאוש מרה ולא מכירה
היא: אלא לאו משום דססס גניבה יאוש צעלים היא. אלמא
מדיליף ר' אלעזר טעמא מהאי
ש"מ כרז ששט ס"ל דאי שמענא
ליה למרה צהדיא דלא אייאש פטור
המוכר מנד' וה': **ודלמא**. חייביה
רחמנא ואע"ג דלא אייאוש. לר"א
פריך דיליף מהכא יאוש לסתם
גניבה: **ודלמא דשמעיניה דאייאש**.
צהכי משמעני קרא אצל סתם גניבה
לא חילף מינה: **גניבה** **בנפש**.
הגונב נפש ומכרו אין כאן יאוש
שאין אדם מתייאש על עצמו ורחמנא
חייביה אע"ג דלא אהנו מעשיו:
לאחר יאוש מאי. מי ס"ל יאוש גרידא
קני כרז ושלו טובח ומוכר או דלמא
יאוש לא קני וכ"ש דלאחר יאוש מחייב
דאהנו מעשיו: **גנז והקדיש משלס**
כפל לצעלים: **ואינו משלס ד' וה'.**

דהא כי טבח דהקדש טבח ורעהו
אמר רחמנא ישלס שניס לרעהו^(א) ולא
להקדש וכיון דפטריה מכפל מו לא
מחייב צטביחה ומכירה דתשלומי
ארצעה וחמשה אמר רחמנא ולא
שלשה וארצעה וכי מדלית כפל
מייבייהו הוו ליה שלשה וארצעה: **מה**
ציטו שנו אף כל שנו גרסי': **שהקדישו**
צעלים. ולעולם לפני יאוש: **הוא**
דאמר. ר"ל דמלגה כשהקדישוהו
צעלים: **סגר** לה כלנועין. דלמרינן
לקמן (ד' סט.). צכרס רצעי הנועיסם
מניחין כו'. בני אדם חסידים שרויין
לסלק ידי כל אדם מן העזירה כשיס
להן כרס רצעי וחוששין שמא זוכלין
ממנו עוברי דרכים בלא פדיון:
מניחין **מעוּת** ואומרים **כל הנלקט**
מוס. כל מה שלקטו בני אדם הייס
מכאן יהא מחולל. אלמא אע"ג
דלתימא צרשומייהו מיפרק ותפיס
להו למעות צקדושה: **והרי חורה קרן**
לצעלים. אי כשהקדישו צעלים כפל
אמאי משלס הרי חורה קרן לידס
דאקדשוה כל היכא דלתימא וכפל
לא מחייב אלא כשנמלאת ציד גנז
שצאו עדים דכתיבי^(ב) אס המלא
תמלא צידו: **כשעמד** צדין. שצאו
עדים קודם שהקדישוהו צעלים:

בקזוזות
חייב

דף נה: ושם) אין לוקחין בהמה טמאה עצדים וקרקעות ממעות מעשר שני ואס לקח יאכל כנגדן צירושלים ופרץ אמאי יחזור דמים למקומן ומשני כשברח אלמא מחללין מעות שציד המוכר וי"ל דהתם הוי המקח חוזר בו והוי כמו גול ולא נתייאשו הצעלים ולכנועין דהכא אי נמי התם קנסא בעלמא וכן משמע התם מתוך הסוגיא ומיהו בפרק לולב הגזול (סוכה ד' נט. ושם) משמע שיכול אדם לחלל [דמין] פירות שביעית של חצירו שלא מדעתו דמניא אין מוסרין דמי פירות שביעית לעס הארץ יומר ממזון שלש סעודות ואס מסר אומר הרי מעות הללו מחוללין על פירות שיש לי בתוך צימי וצא ואוכלן בתורת שביעית וי"ל דאפקיניהו רבנן מרשות עס הארץ כדי שלא יהא נכסל ואוקמיניהו ברשות זה שיכול לחלל דהפקר ב"ד הפקר ומיהו קשה דבפ"ק דצבורות (דף יא. ושם ד"ה הפודה) משמע דהפודה פטר חמור של חצירו פדיונו פדוי ואפילו שלא מדעתו מדגעי ליה פדיונו פדוי לפודה או דלמא פדיונו פדוי לצעלים ואי מדעת צעלים דומה היה דפדיונו פדוי לצעלים ויש לומר דפטר חמור לא דמי לכרס רצעי דכיון דאסור בהנאה הוי כמו הקדש לענין זה שיכול כל אדם לפדותו ולא ממנ הוי כהקדש דהקדש פשיטא לן דפדיונו פדוי לפודה ובפטר חמור מסקינן דפדוי לצעלים ומיהו דבר תימא דהיכי מדמי הקדש כלל לחילול דלמה לא יוכל לחלל נטע רצעי ומעשר שני של חצירו שלא מדעתו כיון דזכות הוא לו דזכין לאדם שלא בפניו דהא דמגעי לן בצאין צין המודר (נדרים ד' לו.) התורם משלו על של חצירו כריך דעת צעלים או לאו היינו טעמא דקאמאר התם דדלמא ניחא ליה למעבד מלואה בממוניה אצל הכא וכי אין טוב להם למלקטים שיחללו אותם הצעלים ממנה שיאכלו בלא חילול [וע' חוס' קדושין ט. ד"ה מתקנין]:

חייב

מסורת הש"ס

א גיטין נה: [נקמן עד:].
ב [נקמן סט: ב"מ ו. ע"ז]
בג. חולין קלט. ממורה ט.
טז: ערכין כל. ע"ש.
א [נקמן סט. ע. קדושין
נב ב"מ ז. ד] מעשר שני
פ"ה מ"א. ט) לקמן קו:
ו [שמות כב. ז] [נקמן
קיד. א. ט) ד"ה מאחר.
ט אע"ג דממזן גבוה הוא
מ"מ הצעלים כו'. העתק
מחלופי גרסאות.

רבינו חננאל

חיוביה בין לפני יאוש בין
לאחר יאוש. ואמי. גניבה
בנפש תוביח^(א) שאין
יאוש לבעלין וחייב. ואף
עליה אוחיביה ר' יוחנן
לדיש לקיש גנב והקדישו
הגנב ואחר כך טבח ומכר
משלם כפל ואינו משלם
ד' וה'. ואקמא לאחר
יאוש (כביחו) [נביחו].
ודייק טעמא דהקדיש דכי
קא טבח דהקדש קא טבח,
וכת' קרא רעהו למעוטי
הקדש. הא לא אקדיש
משלם תשלומי ד' וה'
לאחר ייאוש. ואו סלקא
דעתא לאחר ייאוש קני
אמאי משלם כלל. שלו
הוא טובח ושלו הוא
מוכר. ופריק ריש לקיש,
לעולם לפני יאוש וכגון
שוקדישו הבעלין בבית
הגנב, וטעמא דאקדיש
הא לא אקדיש חייב ד'
ה'. כטומיה דאמי' לפני
ואקשינן רש ליש לקיש,
ומי מצי בעל הבהמה
ביתו אף כל שילו,
ומה ביתו ברשותו אף כל
ברשותו וכל מי שאינו
שלו או אפילו הוא שלו
ואינו ברשותו לא מקדיש.
והוא. כגון מי שגול ולא
נתייאש הבעלין שניהם
אינן יכולין להקדיש זה
לפי שאינו שלו וזה לפי
שאינו ברשותו. ופריך,
ריש לקיש דאמי' בצנועין
דתנן כמעשר שני בפרק
(ד' [ה'] הצנועין מניחין
את המעות ואומי' כל
הנלקט מזה מחולל על
המעות האלו. פיר', כרס
רבעי אמרה תורה ובשנה
הרביעי יהיה כל פרוי קדיש
הלולים ליימי'. אחליה
והדר אכליה. והוי הצנועין
עושינן מרת חסידות
מניחין מעות ואומרינן כל
הפירות האלו שנלקטו
מן הכרם הוו יהיו אלו
פריהם, וכשם שפוריין
הפירות ואף על פי שאינם
ברשותם, כך מקדישין
דבר שאינו ברשותם.
ואקשינן לריש לקיש,
והרי חורה קרן לבעלים,
שכבר הקדישו מה שגנב
להן וההקדש אין בו
דין כפל. ופריך, בשעמד
בדיון קודם שיקדישו
נתיחייב הגנב לשלם וכגון